

Сергій Хараху

ІСТОРІЯ ОДНОГО СОЛДАТА

Зима 1942 року для простого солдата, який служив у автомобільному батальйоні Червоної армії водієм, була першою та найтяжчою у майже 6-літній його особистій війні у війську проти нацистської коаліції держав. II Світова війна... Блокадний Ленінград... Дорога Життя по замерзлому Ладозькому озері... Щоночі сотні автомобілів повільно їхали до заблокованого радянського міста з усім необхідним для оборони міста – від боєприпасів та бійців до борошна, хліба та оселедців. Простий солдат сідав за кермо свого вантажного автомобіля ГАЗ і довгі години під обстрілами та небезпекою провалитись під лід віз цінний вантаж у заблоковану німецькими, італійськими та фінськими військами північну столицю СРСР.

Йому давали кілька годин перепочинку, і поки вивантажували автомобіль, солдат з іншими водіями гуляли містом. Темні вулички, тиша і канонади недалеких боїв на підступах до блокадного Ленінграда. Солдат знав, що багато людей евакуювались або померли від голоду, але йому, юнаку з села, все ж було цікаво, як живуть люди у великому місті. Він заходив до холодних будинків, заходив у відчинені двері квартир, розглядав, як облаштовували своє життя городяни. Там він побачив тіла померлих людей... В одній з квартир почув стогін та слабкий голос, там були знесилені мешканці квартири. Він втік... Солдат не знав як їм допомогти.

Порожні вантажівки їхали по льоді у зворотному напрямку, солдат виконав бойове завдання, завтра буде нове і знову туди, де вмирають прості люди. Він думав про це. І якось у розмові з бійцями-водіями з його батальйону, солдат взнав, що інші водії також про це думають, він взнав,

що на страшній війні вони змогли залишитись Людьми! І ось одного разу вночі, коли колона вантажівок з харчами виїхала майже на середину замерзлого озера, він натиснув на гальма. Автомобіль зупинився. Солдат не виключав двигун, він вдивлявся у автомобілі спереду і ззаду, і побачив, що інші вантажівки також зупиняються. У нього було мало часу, і солдат вихопив сховану у кабіні металеву проволоку та заскочив у кузов. Сьогодні він віз бочки з оселедцем до міста. Він знав, що його чекає за це розстріл, але він накинув на одну з бочок проволоку і почав її закручувати з допомогою палки. За короткий час він зміг зняти металеве кільце з бочки. Він швидко розкрутив проволоку і зміг вийняти кришку. Швидко набрав солоної риби у торбину, він закрив бочку. У нього ще було трохи часу і він зробив це ще у кількох бочках. Він мав повну торбину риби. Солдат побіг до інших авто, де йому за кілька рибин дали хлібину. Інші водії робили те саме. Вони готували продуктові набори, бо знали, що мирні мешканці окупованого міста радянська влада годувала у останню чергу, тому солдат разом з своїми бойовими побратимами наважились на цей вчинок. Коли їм дали вільний час, водії вийшли у місто і пішли до квартир. Солдат заходив до помешкань, шукав знесилені від голоду тіла, вдивлявся у обличчя, опускав очі і виходив з біллю у серці. Це були старші люди, або перед смертю, яких він би не зміг врятувати. І ось він найшов її. Це була ще жива дівчина-підліток. Вона мала вижити! Вона мала вирости і розповісти про все, що наробила війна! Вона мала вийти заміж та стати мамою! Він у це вірив! Він спочатку дав їй води, піднімаючи кволе від голоду тіло. Він вірив! Потім дав маленьку скибку хліба та кусень почищеної риби без кісточок. Дитина не могла їсти, але він вірив. За якийсь час дівчинка вже його змогла розуміти, він суворо наказав їй їсти малими порціями, бо він має йти. «Але солдат повернеться, чекай і не поспішай їсти!» - казав він, накриваючи її ковдрами та теплим одягом. Він своєю вірою вселив у безсиле тіло вогник надії! Він біг до місця

базування колони вантажівок і бачив інших просвітлених обличчям водіїв – вони також ВІРИЛИ!

Так він вертався ще кілька разів, дівчина вже була на ногах, ще худа та слабка, але врятована. Солдат зробив це! І одного разу їх батальйон перекинули на іншу ділянку фронту і він більше не бачив цю дитину. Так робили й інші водії...

Я часто сидів у старого солдата на колінах, слухав малою дитиною про війну, але ця історія назавжди у моєму серці. Історія про простого солдата, який залишився Людиною. Світла пам'ять цьому солдату – моєму дідові Миколаю Івановичу Бабанському! Світла пам'ять всім солдатам, які змогли зберегти на тій жахливій війні у собі Людину!

фото: Микола Іванович
Бабанський, 1918 – 2001